

kompetencevurdering i forhold til fag, der udbydes på den pågældende institution som led i de nævnte uddannelser hos ansøgere, der ikke samtidigt søger om optagelse.

Afgørelser om anerkendelse af realkompetence i forhold til en bestemt uddannelse mv. sker på baggrund af afklaring, dokumentation og vurdering af deltagerens realkompetencer. Vurderingen kan eksempelvis bygge på dokumentation for tidligere uddannelse, viden og færdigheder mv., der er opnået gennem erhvervsarbejde og kompetencer opnået på forskellig vis i fritidslivet, herunder folkeoplysende aktiviteter.

En kompetencevurdering vil typisk anvende en vifte af forskellige metoder og værktøjer med henblik på, at den enkeltes realkompetence kan demonstreres og vurderes på en sikker måde i forhold til uddannelsens mål og krav. Efter behov skal det kunne foregå som et forløb. Forløbene forventes typisk at vare op til nogle dage. Der skal også lægges vægt på andre bedømmelsesformer end traditionelle prøver, og hvor det er relevant, vil vurderingen kunne foregå fx på en virksomhed.

Metoder til vurdering af realkompetence kan være:

- Vurdering af skriftlig dokumentation af kompetencer i form af et CV eller en personlig dokumentationsmappe mv., som kan indgå i vurderingen.
- Strukturerede interview i de forskellige faser af vurderingsprocessen, herunder bl.a. brug af vurderingsskemaer i forhold til mål og fagligt indhold i den ønskede uddannelse.
- Observation og bedømmelse af ansøgerens færdigheder og kompetencer. Det kan bl.a. være løsning af konkrete faglige opgaver, som er relevante i forhold til de kompetencer, uddannelsen sigter mod.
- Test og prøver, herunder it-baserede, til vurdering af den enkeltes teoretiske viden og praktiske færdigheder.

En kompetencevurdering vil ofte omfatte en kombination af metoder, som er tilpasset den enkeltes uddannelsesvalg og forudsætninger.

I forhold til en uddannelse, hvor der er klageadgang, skal uddannelsesinstitutionen dokumentere kompetencevurderingen på en sådan måde, at den kan danne grundlag for efterprøvning i forbindelse med en skriftlig behandling ved klageinstansen.

2.5. Synliggørelse af den enkeltes realkompetencer som grundlag for kompetencevurdering

Viden, færdigheder og kompetencer kan – uanset hvor og hvordan de er erhvervet – nyttiggøres af den enkelte som led i kompetenceudvikling bl.a. i det formelle uddannelsessystem. Mulighed for vurdering og anerkendelse af realkompetence i forhold til en uddannelse sætter et særligt fokus på, hvordan den enkelte borgers kompetencer kan synliggøres og dokumenteres. Den enkelte bidrager med at fremlægge dokumentation for de kompetencer, som den pågældende har erhvervet gennem uddannelse, i arbejdslivet og fritidslivet, og som denne vil påberåbe sig som grundlag for realkompetencevurderingen i forhold til en ønsket uddannelse. En sådan dokumentation har stor betydning som grundlag for uddannelsesinstitutionens arbejde med vurdering og anerkendelse i forhold til uddannelsen. Den uddannelsesinstitution, som borgeren søger om at blive vurderet hos, skal dog i en indledende vejlednings- og afklaringsfase kunne være behjælpelig med at vejlede den pågældende om behov og mulighed for, at ansøgeren selv skaffer dokumentation for relevante kompetencer i det omfang, det er muligt.

Dokumentation for realkompetence kan dreje sig om dokumentation fra arbejdsgivere, fra kursus- og uddannelsesaktiviteter og folkeoplysende undervisning mv., eller det kan være egne vurderinger af relevante erfaringer fra eksempelvis arbejde i en frivillig organisation mv. Tilvejebringelse af personlig dokumentation for realkompetencer er frivillig for den enkelte, men manglende dokumentation vil kunne indebære, at institutionen må afvise at foretage en realkompetencevurdering.

Der er behov for en mere systematisk og sammenhængende indsats for at synliggøre og dokumentere viden, færdigheder og kompetencer erhvervet gennem arbejdslivet, folkeoplysning og frivilligt arbejde mv. og således forbedre samspillet mellem læring, der finder sted i disse sammenhænge, og de foreslåede nye muligheder for vurdering og anerkendelse af realkompetence i forhold til de offentlige voksen- og efteruddannelser. For at understøtte dette samspil vil Undervisningsministeriet i et tæt samarbejde både med arbejdsmarkedets parter og med de folkeoplysende og frivillige organisationer udvikle nogle redskaber, som den enkelte kan bruge til afklaring og beskrivelse af sine realkompetencer, som er erhvervet i arbejdslivet henholdsvis i forbindelse med folkeoplysnings-, forenings- eller fritidsaktiviteter. Dokumentation heraf i form af dokumentationsmapper skal være tilgængelige for såvel enkeltpersoner som virksomheder. Red-